చెప్పుకోవాలి కదా!" అన్నాడు ఒక బ్యాంకర్.

"ఏదో ఒకటి చేసి మా బాకీలు తీర్చే యండి. కావాలంటే కొత్త లోన్‌లు మళ్ళీ ఇస్తాం" మరొక బ్యాంకర్ ఆశ చూపాడు.

"పెళ్ళయితే కానీ పిచ్చి కుదరదు, పిచ్చి కుదిరితే కానీ పెళ్ళి అవదన్నట్లు ఉంది మీరు చెప్పేది. అయినా నా దగ్గర డబ్బే ఉండి ఉంటే మీ చేత ఇన్నిసార్లు అడిగిం చుకోవలసిన అవసరం ఉండదు కదా! నేను మిమ్మల్ని స్నేహితులుగా భావిం చాను తప్ప వడ్డీలకు డబ్బులిచ్చే కాబూలీ వ్యాపారస్థులుగా భావించలేదు. అవస రాల్లో ఉపయోగపడనివాడు నిజమయిన స్నేహితుడు అవడు. చెప్పండి, అవునం టారా? కాదంటారా? " మల్హోత్రా అంద రినీ ఉద్దేశించి ప్రశ్నించాడు.

ఎవరూ ఏమీ మాట్లాడలేదు.

ఆ హాలులో గాఢమయిన నిశ్శబ్దం పరు చుకుంది.

అతను చెప్పిన మాటలు విన్నట్లు 'ఊ' కొట్టినా ఏ ప్రమాదం ముంచుకొస్తుందో అన్నట్లు ఎవరూ ఏమీ మాట్లాడలేదు.

మల్హోత్రా మళ్ళీ మాట్లాడటం ప్రారం భించాడు. "మీ అందరి సహకారంతోనే స్కైలైన్ సంస్థ ఎదిగింది. ఇప్పుడది కొన్ని సమస్యల్లో చిక్కుకుంది. తన మనుగడ కోసం పోరాడుతోంది. ఇలాంటి సమ యంలో ఇస్తున్న ఆక్సిజన్ కూడా కట్ చేస్తామంటున్నారు. ఇది కార్పొరేట్ హత్య. మీరు నా స్నేహితులయితే... నన్నూ, నా సంస్థనూ ఈ కష్టాల్లో కొద్దిగా ఆదుకోండి. అలాకాదూ, నిఖార్సయిన వడ్డీ వ్యాపారస్థులమే అనుకుంటే ఇక మాట్లాడు కోవటానికి ఏమి మిగిలింది? మీ ఇష్టం వచ్చిన చర్య మీరు తీసుకోండి. స్కైలైన్ సంస్థను మూతబడేటట్లు చేయటం ద్వారా లక్షలాది మంది ప్రజలకు ఉపయోగపడే సేవలను వారికి దూరం చేస్తున్నారు. దానిని ఏ ప్రభుత్వం కానీ, కోర్టు కానీ సమ ర్థించదు. మీ తుది నిర్ణయం నా మీద, నా సంస్థ మీదా మోయలేని భారం మోపటమే అయితే ఆ చర్యలను లీగల్‌గా ఎదుర్కోవ టానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను" బెదిరింపు స్వరంతో చెప్పాడు.

అందరూ ఆలోచనలో పడ్డారు.

ఎట్టకేలకు వారిలో ఒక వ్యక్తి ధైర్యం చేసి అతని మనసులో మాట బయటకు చెప్పాడు. "మీ వ్యక్తిగత ఆస్తులు అమ్మి కొంత అప్పు తీర్చవచ్చు కదా? "

"నా వ్యక్తిగత ఆస్తులు మీకేమైనా తాకట్టు పెట్టానా? " గంభీరంగా ప్రశ్నిం చాడు మల్హోత్రా.

"లేదనుకోండి! అయినా అప్పులు చేసింది మీరే కదా! తీర్చటం మీ నైతిక బాధ్యత కాదా? "

"నైతిక బాధ్యతా? " ఆశ్చర్యంగా అడిగా డతను. "ఏ విధంగా బాధ్యుడ్ని? అప్పు నేను చెయ్యలేదు. నా సంస్థ చేసింది. రెంటికీ హస్తిమశకాంతరం ఉంది"

"మేము మాట్లాడుతున్నది లీగల్‌గా కాదు.. మోరల్‌గా.."

"మీరు బ్యాంకు తరపున ఇచ్చిన అప్పులు వసూలు కాకపోతే, మీ ఆస్తులు అమ్మి బ్యాంకు నష్టం తీరుస్తారా? "

ఎవరూ మాట్లాడలేదు. కాసేపు ఆ హాలంతా నిశ్శబ్దం ఆవరించింది.

అతన్ని వాదనలో గెలవటం అంత తేలిక కాదని వారికి అర్థమైంది.

నిశ్శబ్దాన్ని ఛేదిస్తూ మల్హోత్రా మళ్ళీ మాట్లాడటం మొదలు పెట్టాడు. "మీ దగ్గర తీసుకున్న డబ్బు నేను నా స్వప్ర యోజనాలకి వాడుకోలేదు. చట్టపరంగా అన్ని పర్మిషన్లూ ఉన్న ఒక వ్యాపారంలో పెట్టాను. పెట్టుబడి పెట్టినపుడు లాభాలు వస్తాయనే అనుకున్నాం. మీరూ నమ్మారు. అప్పుడు మీలో ఒకరు కూడా ఇది లాభాలు వచ్చే వ్యాపారం కాదని

నాతో చెప్పారా? లాభాలు వస్తే అసలు సమస్యే ఉండకపోను, ఇప్పుడు నష్టాలు వచ్చాయి. నన్నేం చేయమంటారు? ఇక నా వ్యక్తిగత ఆస్తులంటారా.. వాటికి, మీ అప్పులకీ ఏ సంబంధమూ లేదు. కావాలంటే కోర్టులోనే తేల్చుకుందాం" ఎదురు తిరుగుతున్నట్లు మాట్లాడాడతను.

అతను అంత ధైర్యంగా బెదిరించినట్లు మాట్లాడటంతో కలకలం రేగింది.

ఒక రకంగా మల్హోత్రా చెప్పిన ప్రతి మాటా సరయినదే! అదీకాక ఎవరి వాదన సరయినదో తేల్చుకోవటానికి కోర్టుకు వెళ్తే అది తేలటానికి ఎన్ని సంవత్సరాలు పడుతుందో ఎవరికీ తెలియదు.

అందుకే ఒక సీనియర్ అధికారి కలగచేసుకున్నాడు. "కోర్టులకు వెళ్ళటం ద్వారా ఎవరికీ ఉపయోగం ఉండదు. అలా చేయదలచుకుంటే అసలు ఈ సమావేశం ఏర్పాటు చేసుకోవలసిన అవసరమే లేదు. మనలో మనమే ఏదో ఒకటి పరిష్కరించుకుందాం" అంటూ రెండు వర్గాలకూ సర్దిచెప్పే ప్రయత్నం చేశాడు.

మల్హోత్రాకి తన బెదిరింపులు పనిచేశాయని అర్థమైంది. వ్యాపార సమావేశాల్లో తనని ఎవరూ గెలవలేరన్న ధీమా అతనికి ఉండేది. ఇప్పుడు అది మరింత ఎక్కువయింది.

"మేము అడిగినట్లు డబ్బు ఇవ్వటానికి మీరు సిద్ధంగా లేరు కాబట్టి, మీరే ఏమి చేయదలచుకున్నారో, మీ ప్రపోజల్ ఏమిటో చెప్పండి" ఇంకో బ్యాంకర్ ఓడిపోయిన స్వరంతో బలహీనంగా అన్నాడు.

"మొత్తం అప్పులన్నీ తిరగరాయండి. నా లాభాల్లో వాటా పంచుకున్నట్లే నష్టాల్లో కూడా వాటా పంచుకోండి. వడ్డీలు తగ్గించండి. అలాగే మాకు వచ్చే ఆదాయం నుండి కాక లాభాల్లో నుండి మాత్రమే అప్పులు తీర్చటానికి అనుమతించండి" వరుసగా చెప్పాడు మల్హోత్రా.

"కుదరదు" అన్నారు ఒకరిద్దరు.

కానీ అనుభవజ్ఞులయిన అధికారులకు మరో మార్గం లేదని ముందే తెలుసు. అందుకే చివరి వరకూ వారేమీ మాట్లాడలేదు. తప్పక ఒకరి తరువాత ఒకరు దిగి వచ్చారు. ఇంకా మొండికేస్తే అసలుకే మోసం రావచ్చు. అందుకే మల్హోత్రా మెడలు వంచి డబ్బు వసూలు చేయాలని వచ్చిన అందరూ తామే తలలు వాలుస్తున్నారు.

మల్హోత్రా మనసులో నవ్వుకున్నాడు.

వీళ్ళతో ఏదో ఒక పరిష్కారం సెటిల్ అయితే తరువాత మిగిలిన విషయాల మీద దృష్టి పెట్టవచ్చు. అన్నిట్లోకి ముఖ్యం డబ్బేకదా అని అనుకున్నాడతను.

అందరూ తన దారిలోకి వస్తున్నారు అనుకుంటున్న సమయంలో ఒక బ్యాంకర్ జేబులో ఫోను మోగింది.

అతను ఆ కాల్ మాట్లాడి తలెత్తి అందరివైపూ చూసి "ఫ్రెండ్స్.." అన్నాడు.

తమలో తాము మాట్లాడుకుంటున్న అందరూ ఆగి కుతూహలంగా అతనివైపు చూశారు.

"ఇప్పటివరకు మనం చర్చిస్తున్న విషయాల తలరాత మార్చే సంఘటన ఒకటి జరిగింది" నిదానంగా చెప్పాడతను.

అంతా కుతూహలంగా అతనివైపే చూస్తున్నారు. అయినా 'ఏమిటి?' అని ఎవరూ అడగలేదు.

"స్కైలైన్ విమానాలు మూలపడ్డాయి" ఎవరూ అడగకపోయినా అతనే చెప్తున్నాడు.

ఉలిక్కిపడ్డాడు మల్హోత్రా.

"పైలెట్లు, ఉద్యోగులు అందరూ మెరుపు సమ్మెకు దిగారు. ఇక ఈ సంస్థ నడవదు. ఇవాళ కాకపోతే రేపు సంస్థ 'లాకౌట్' ప్రకటించక తప్పదు. ఇప్పటివరకు మనం

చేస్తున్న చర్చలన్నీ అర్థరహితం. ఈయన షరతులు నేను అంగీకరించను. మా బ్యాంకు ఈ విషయం కోర్టులోనే తేల్చుకుం టుంది" చెప్పి కుర్చీలో నుండి లేచాడతను.

అదిరిపడి మల్హోత్రా తను కూడా లేచి నిలబడ్డాడు. "ఏమిటి మీరు మాట్లాడు తోంది? ఆ విషయం ఎవరు చెప్పారు? అవన్నీ పుకార్లే" సర్ది చెప్తున్నట్లు అన్నాడ తను.

"ఒకరు చెప్పేది ఏముంది మిస్టర్ మల్హోత్రా! అన్ని బిజినెస్ టి.వి. ఛానె ళ్ళలో ఇదే వార్త వస్తోందంట. కాకపోతే ఆ విషయం ఇంకా మీకు తెలియలేదంటేనే మీ కంపెనీ మీద మీకెంత పట్టు ఉందో అర్థం అవుతోంది" అన్నాడతను.

అప్పటివరకు తన పక్షాన ముగుస్తుంద నుకున్న సమావేశం ఇలా అర్థాంతరంగా ఎదురుతిరగటంతో ఖిన్నుడయ్యాడు మల్హోత్రా. రెండుగంటల క్రితం తను ఈ సమావేశానికి వచ్చేవరకు బాగున్న సి చుయేషన్ ఇలా ఎందుకు అయిందో అత నికి అర్థం కాలేదు.

వారిని ఆపుదామని అతను చేస్తున్న ప్రయత్నాలు ఫలించలేదు.

మరికొన్ని క్షణాల్లో అతను అక్కడ ఉండగానే అందరూ హాలు నుండి వెళ్ళిపో యారు.

ఖాళీ అయిన హాలు నుండి వడివడిగా బయటకు వచ్చి తన కారు ఎక్కాడు మల్హోత్రా.

★ ★ ★

మల్హోత్రా అంత కోపంగా ఉండటం కానీ, అతని నోటివెంట అన్ని తిట్లు రావటం కానీ ఇంతకుముందు ఎవరూ వినలేదు.

ఎవరూ ఎదురు మాట్లాడకుండా అతని అరుపులన్నీ భరిస్తున్నారు.

అతని ఎదురుగా కంపెనీ సెక్రటరీ దిలీప్, మరికొందరు ముఖ్యమయిన అధి కారులు నిలబడి ఉన్నారు.

"రెండుగంటలు, కేవలం రెండుగంటలు నేను లేకపోతే కంపెనీని ముంచేస్తారా? అసలెందుకిలా జరిగింది? "

"మనం ఉద్యోగస్థుల జీతాల చెల్లింపుల కని ఇచ్చిన చెక్కు బౌన్స్ అయింది. దానితో వారు ఒక్కసారిగా ఉద్రేకానికి లోనయ్యారు. జీతాలు అందుకునే ఆఖరి అవకాశం కూడా పోయిందనుకున్నారు. మోసపోయామన్న భావంతో రెచ్చిపో యారు. ఇక తప్పదని సమ్మెకు దిగారు. ఎక్కడి విమానాలు అక్కడే ఆగిపో యాయి. ప్రయాణికులందరూ విమానాశ్ర యాల్లో పడిగాపులు కాస్తున్నారు. ఈలోపు మనం 'లాకౌట్' ప్రకటించామన్న వార్త మార్కెట్లో పాకిపోయింది. దానితో ఉద్యో గులు మరింత రెచ్చిపోయారు. మన షేరు ధర నిమిష నిమిషానికీ పతనమవు తోంది" గుక్క తిప్పుకోకుండా సమాధానం చెప్పాడు దిలీప్.

"ఇంత జరుగుతుంటే మరి మీరేం చేస్తు న్నారు? " కళ్ళు ఎర్రబడుతుంటే అడిగాడు మల్హోత్రా.

సమాధానం చెప్పటానికి వణికాడు దిలీప్. "పరిస్థితులు ఎంత త్వరగా మారి పోయాయంటే.. మాకు ఆలోచించుకునే సమయం లేకుండాపోయింది" తడబ డుతూ చెప్పాడు.

"సరే! ఇప్పుడయినా మించిపోయింది లేదు. ఉద్యోగుల ప్రతినిధులను పిలవండి. నేను మాట్లాడతాను"

అందరూ బయటకు పరుగెత్తారు. మరొక అరగంటలో ఉద్యోగస్థుల తరఫున వాళ్ళ లీడర్ వచ్చాడు. అతను కూడా ఆ సంస్థలో చాలారోజుల నుండి పనిచేస్తు న్నాడు. నిజాయితీగా పనిచేసే ఉద్యోగి.

"ఇన్నాళ్ళూ అందరం కలిసి నడుపుకు

వస్తున్న సంస్థని ఇలా కూల్చేయటానికి మీకు మనసెలా వచ్చింది? ” సూటిగా అడిగాడు మల్హోత్రా.

“ఒక నెల సర్దుకున్నాం సార్! రెండో నెల కూడా భరించాం! మేము పనిచేస్తున్నది లాభాల కోసం కాదు, జీతాల కోసం. సంస్థ నష్టాల్లో ఉందని మాకూ తెలుసు. కానీ, లాభాలు వచ్చినపుడే జీతాలు ఇస్తామంటే మేము ఏమి కావాలి? అడగ్గా అడగ్గా ఇవాళ ఇస్తామన్నారు. కష్టాలు తీరుతాయని అందరం సంతోషించాం. అదీ జరగలేదు. ఎందుకంటే బ్యాంకులో చెక్కు రిజెక్ట్ అయిందన్నారు. మా స్థానంలో మీరుండి ఆలోచించండి. నాలుగు నెలలు జీతాలు రాకపోతే ఏ ఉద్యోగి పరిస్థితి అయినా ఎలా ఉంటుందో మీరు ఊహించలేరు. అప్పులిచ్చి వెంటబడుతున్నవారిని తప్పించుకుని తిరగలేక సిగ్గుతో తలలు వాల్చుకుంటున్నాం. మీరిచ్చే జీతాల కోసం ఇళ్ళ దగ్గర ఎదురు చూస్తున్న మా కుటుంబ సభ్యుల పరిస్థితి ఏమిటి? ఎక్కువ జీతాలు వచ్చే వాడికి ఎక్కువ ఖర్చులు ఉంటాయి తప్ప మిగిలేదేమీ ఉండదు. మా బాధలు ఎవరికి చెప్పుకోవాలి? అందుకే ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నాం. నిజమే! ఫలితం బాధాకరమే! అయినా తప్పలేదు” చెప్పాడు యూనియన్ లీడర్.

మల్హోత్రాకి కూడా అతని వాదన సబబే అనిపించింది. “నేను మిమ్మల్ని తప్పు పట్టను. కానీ ఇన్ని రోజులు వేచి ఉన్న మీరు మరొక రెండు రోజులు ఆగలేకపోయారా? సమస్య మనలో మనం పరిష్కరించుకునేవాళ్ళం” సామరస్యంగా అన్నాడు.

“సంస్థ చెక్కు రిటర్న్ అవటాన్ని అర్థం చేసుకోగలం. కానీ మీ వ్యక్తిగత ఖాతాలోని చెక్కు కూడా రిటర్న్ అయిందని తెలిశాక వేచివుండటంలో అర్థం లేదనిపించింది”

“అసలు చెక్కు బౌన్స్ కావటమేమిటి? బ్యాలెన్స్ చూసుకునే ఇచ్చానే” అంటూ బ్యాంకుకి ఫోన్ చేశాడు.

అది అతని వ్యక్తిగత ఖాతా మెయింటెయిన్ అవుతున్న బ్యాంక్.

అవతలవైపు బ్యాంక్ మేనేజర్ నమ్రతగా “యస్ సర్! వాట్ కెన్ ఐ డు ఫర్ యు సర్!” అన్నాడు.

“ఇంకేంచేస్తావ్? చెయ్యవలసినదంతా చేశావుగా! నా ఎకౌంట్లో చెక్కు ఎలా బౌన్స్ అయింది? ఎందుకయింది? ”

“బ్యాలెన్స్ తగ్గింది సర్”

“ఎంత తగ్గింది? ”

“లక్ష రూపాయలు”

“అదెలా సాధ్యం? మీరు పంపిన స్టేట్‌మెంట్లో బ్యాలెన్స్ చూసే నేను చెక్ ఇష్యూ చేశాను”

“ఏమో సర్! ప్రస్తుతం మీ ఎకౌంట్లో చెక్కు పాస్ చేయటానికి అవసరమైన మొత్తం కంటే బ్యాలెన్స్ లక్ష తగ్గింది. మీకు కావాలంటే మళ్ళీ స్టేట్‌మెంట్ పంపిస్తాను”

“అదంతా పక్కన పెట్టండి. లక్ష రూపాయలు బ్యాలెన్స్ తగ్గిందని 30 కోట్ల రూపాయల చెక్కు రిటర్న్ చేస్తారా? అదీ ఈ మల్హోత్రా ఎకౌంట్లో” కోపంగా అన్నాడు.

“మామూలు పరిస్థితుల్లో అయితే చెయ్యం సర్! కానీ ఉదయం నుండి మీ ఒక్కొక్క ఎకౌంట్ మీదా కోర్టునుండి అటాచ్‌మెంట్ ఆర్డర్స్ వస్తున్నాయి. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో బ్యాలెన్స్ లేకుండా చెక్కు పాస్ చేస్తే అది మా తలకి చుట్టుకుంటుంది” కామ్‌గా చెప్పాడు ఆ మేనేజర్.

‘చావు కబురు చల్లగా చెప్పటమనే ఈ కళాత్మక ప్రక్రియను వీళ్ళెక్కడ ప్రాక్టీస్ చేస్తారో’ అనుకున్నాడు మల్హోత్రా. చివరకు కాసేపు ఆలోచించి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి